

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO

civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

Mitja Krapša

Spuhlja 91d

2250 Ptuj

Direktorat za ceste in cestni promet

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Tržaška cesta 19

1000 Ljubljana

gp.mzi@gov.si

ODGOVOR CIVILNE INICIATIVE ZA PTUJSKO OBVOZNICO na dopis Ministrstva za infrastrukturo (MZI), št. 350-58/2010/350-02112152 z dne 29. 7. 2025

Zadeva: Zahteva za pravno utemeljene ukrepe za varstvo zdravja in okolja na odseku G1-2/0249 Ptuj–Spuhlja ter razkritje odgovornih oseb

---

1 Povzetek

Vaš dopis z dne 29. 7. 2025 **ne navaja niti enega člena veljavne zakonodaje**, na podlagi katerega bi bilo mogoče opustiti **presojo vplivov na okolje (PVO)** in dovoliti dodatno obremenitev naselja s prometom.

Ker so na tem odseku **že presežene** ciljna vrednost benzo(a)pirena (1 ng/m^3), mejne vrednosti hrupa in varnostni parametri ceste, od vas zahtevamo:

- 1. Takojšnjo izvedbo postopka PVO/PPVO** za celoten odsek G1-2/0249 ter za načrtovano začasno navezavo ceste Markovci–Ormož.
- 2. Pravico javnosti do sodelovanja** po Aarhuški konvenciji (uradna objava dokumentacije, javna obravnava).
- 3. Omejitev prometa** na največ 10 000 vozil/dan do zaključka PVO, brez izjem za tranzitni tovorni promet.
- 4. Razkritje imen in funkcij** vseh oseb, ki so odgovorne za:
  - (i) neizvedbo PVO,
  - (ii) pripravo začasne navezave brez okoljskih zagotovil
  - (iii) fazno rekonstrukcijo 2,2-km odseka brez okoljevarstvenega soglasja.

5. Strokovno utemeljen odgovor: za vsako vašo trditev zahtevamo izrecno sklicevanje na konkreten člen zakona, uredbe ali direktive EU.

Rok za izpolnitev navedenih zahtev je 15 dni od prejema tega dopisa, **oziroma najkasneje v zakonskem roku, določenem v 222. členu ZUP** (1 mesec), če organ meni, da za posredovanje zahtevanih podatkov potrebuje daljši čas.

2 Zakonske obveznosti, ki ste jih spregledali

Podlaga	Ključna obveznost	Trenutno stanje
ZVO-2, 51. in 89. člen	PVO ob bistveni povečani obremenitvi ali rekonstrukciji državne ceste	PVO ni izveden, cesta pa prenaša > 5,5 mio vozil/leto
Direktiva 2011/92/EU	Celovita presoja kumulativnih vplivov pred dovoljenjem posega	Poseg razbit v faze, brez kumulativne presoje
Direktivi 2008/50/ES & 2004/107/ES	Ciljne/mejne vrednosti PM ₁₀ in B(a)P, obvezni ukrepi ob preseganju	B(a)P 2024 = 1,6 ng/m ³ (60 % nad ciljem); ukrepov ni
Uredba o hrupu (Ur. l. 43/18 ipd.)	Ukrepi ob preseganju mejnih vrednosti	Hrup na G1-2 > 65 dB, akcijski načrt ni izveden
KZ-1, 332. člen	Kazenska odgovornost za ogrožanje zdravja z opustitvijo dolžnega ravnanja	Opuščanje PVO in ukrepov kljub dokazanim presežkom
Aarhuška konvencija, 6. člen	Javno sodelovanje pri okoljskih postopkih	Javnost ni vključena, dokumentacija ni objavljena

2a Razširjena osebna in strokovna odgovornost (po novi dokumentaciji)

Podlaga	Dodatna kršitev	Potencialno odgovorne osebe
KZ-1, 257 in 259. člen	Neppravilna oziroma zavajajoča uradna listina (študija hrupa) in ponarejanje dokumentacije	Odgovorni izdelovalec študije, podpisniki recenziranega zvezka, naročnik, ki kljub opozorilom objavi nepopravljeno študijo
KZ-1, 260. člen	Lažno strokovno mnenje ali tolmačenje (»neodvisna	Pooblaščenec recenzent, ki je potrdil pomanjkljivo študijo

	recenzija«, ki pušča očitne napake)	
ZGO-2, 79. člen	Strokovna odgovornost projektanta za nepravilno projektno dokumentacijo	Glavni projektant rekonstrukcije, ki v PZI ni zagotovil usklajenosti z okoljskimi predpisi
ZVO-2, 243. člen (prekrški)	Objava ali uporaba okoljske študije z zavajajočimi podatki	MZI / DRSI kot naročnik in uporabnik študije
ZCes-1, 76. člen	Nezakonito faziranje cestnega projekta za obid PVO	Investitor in odgovorni vodja projekta

Ti členi pomenijo, da z dopolnjenimi dokumenti osebna (kazenska in odškodninska) odgovornost ni le na ravni “opuščanja ukrepov”, temveč se razširi na “aktivno ustvarjanje oziroma potrjevanje zavajajočih strokovnih podlag”.

2b Dolžnost naznanitve kaznivih dejanj (KZ-1 280–281; ZKP 145)

- **ZKP 145:** vsi državni organi in nosilci javnih pooblastil morajo naznaniti kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in zavarovati sledi ter dokaze.
- **KZ-1 281/2:** opustitev ovadbe je kazniva, kadar uradna oseba pri opravljanju službe izve za kaznivo dejanje, za katero je predpisana kazen tri (3) ali več let zapor.
- **KZ-1 280:** kazniva je tudi opustitev ovadbe, da se kaznivo dejanje pripravlja, če je za tako dejanje predpisana kazen tri (3) ali več let zapor in ga je še mogoče preprečiti.

Povezava z obravnavano zadevo: kazniva dejanja naštetá v prejšnjem poglavju (npr. 332. člen KZ-1, KZ-1, 257, KZ-1, 259, KZ-1, 281/2, KZ-1, 285, KZ-1, 282/2, KZ-1, 284) imajo zagroženo kazen ≥ 3 leta; v primeru utemeljenega suma nastopi **dolžnost ovadbe** in kazenska odgovornost ob opustitvi.

Opozorilo: prikrivanje po storitvi ali onemogočanje postopka sta lahko posebni kaznivi dejanji – pomoč storilcu (KZ-1 282) in preprečitev dokazovanja (KZ-1 285).

3 Meritve, ki potrjujejo presežke in dolžnost takojšnjega ukrepanja

- **PM₁₀ – letno povprečje 2024: 25 µg/m³** (NLZOH, postaja Spuhlja).
  - Iz tega je **≈ 16 % stalni prometni delež** (≈4 µg/m³).
  - *PLDP-korigirana analiza Civilne iniciative* (»Korigirana onesnaženost...«, 2018) dokazuje, da lokalni promet prispeva **≈ 50 % vseh emisij PM₁₀** na obravnavanem odseku. – Zimske konice (45 µg/m³) dokazujejo dodatni vpliv kurilnic.
- **Benzo(a)piren – letno povprečje 2024: 1,6 ng/m³** (cilj = 1 ng/m³).
  - Poletni nivo (< 0,1 ng/m³) potrjuje, da zimski presežki pretežno izvirajo iz kurjenja, toda **promet ostaja stalni vir**, ki dodatno obremenjuje prebivalce.
- **Hrup** (operativni monitoring DRSI, 2019) uvršča odsek med **najbolj obremenjene v državi** – kljub temu še vedno ni vzpostavljena protihrupna zaščita. – Za 2,2 km odseka bi bilo za učinkovito obojestransko varovanje prebivalcev potrebnih približno **4,4 km protihrupnih ograj**. Operativni program varstva pred hrupom (OPH) pa predvideva zgolj **0,389 km** (≈ 9 % dejanske potrebe). – **Tudi če bi bilo vseh 4,4 km ograj dejansko zgrajenih v višini 2 m, bi le-te zagotavljale največ okoli 5–10 dB zmanjšanja hrupa.** Nočni hrup 75 dB(A) bi tako padel na 65–70 dB(A), kar je še vedno 15–20 dB nad zakonsko dovoljeno mejo 50 dB(A) za III. varstveno območje (Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju). – **Sklep:** z načrtovanimi ukrepi (kratke 2-metrске ograje in morebitna pasivna zaščita oken) **ni mogoče** zagotoviti zakonsko dovoljene ravni v spalnih prostorih. Potrebne bi bile bistveno daljše in višje ograje (≥ 4 m) v **kombinaciji z omejitvijo ter preusmeritvijo tranzitnega prometa.**

3a Dodatne ugotovitve iz nove dokumentacije (2023 – 2024)

- **Študija hrupa EPI Spektrum – prvotna (nov. 2023) in popravki po recenziji (30. 12. 2023, Zvezek 1):** – **Naročnik študije** je Direkcija RS za infrastrukturo (pogodba DRSI št. 43001-320/2021/11-412 z dne 7. 10. 2021); odgovornost za sporne vhodne podatke nosita DRSI in nadrejeno MZI. – Popravki *niso** povečali dolžine protihrupnih ograj za odsek Ptuj–Spuhlja – še vedno je predvidenih le **0,389 km** (≈ 9 % potreb).
  - Recenzent priznava, da **modeliranje ni bilo verificirano z dejanskimi nočnimi meritvami** in zato zahteva »dodatne terenske kontrole«; kljub temu DRSI ni naročil novih meritev.
  - Ocena stroškov v popravku (≈ 0,46 M €) **ne vključuje pasivne zaščite stavb** in s tem podceni investicijo za vsaj 40 %.
  - V tabeli 4.2 popravka je za leto 2045 še vedno navedena **prometna obremenitev 16 790 vozil/dan**, čeprav projektna naloga za rekonstrukcijo *sama* cilja na povečanje pretočnosti nad 20 000 vozil/dan – očitno neskladje med dvema dokumentoma istih naročnikov.
  - Recenzent je zahteval dopolnitev kart LDVN/LNOČ z dodatnimi stavbami, vendar je v končni verziji še vedno **14 stanovanjskih objektov izpuščenih** – kazalnik LNOČ je zato optimistično znižan za ≈ 3 dB.
- **Projektna naloga za rekonstrukcijo ceste Ptuj–Spuhlja, št. 11-0023 (avg. 2019)** – glavni izpusti ostajajo:
  - **Faziranje** (2 etapi + dodatni deli »v naselju«) služi očitnemu izogibanju PVO (51., 89. čl. ZVO-2).

- **Manjka omemba PVO**, kljub rekonstrukciji mostu, širitvi vozišča in dodatnim kolesarskim površinam (kršitev Direktive 2011/92/EU).
- Predvidene kolesarske steze **ne morejo biti realizirane v obstoječem varovalnem pasu**, kar odpira vprašanje razlastitev brez načrta odkupa.
- Stroški GJI-prestavitev niso ločeni od glavnega popisa – **pokrivanje dejanskih finančnih posledic** za občane.
- **Kumulativni učinek:** Po popravku študije hrupa in obstoječi projektni nalogi prometna obremenitev presega 20 000 vozil/dan, a **niti ena študija ne obravnava vpliva na zdravje** (člen 14 Direktive 2008/50/ES). Organ še vedno ignorira načelo preventive (3. čl. ZVO-2) in 6. čl. Aarhuške konvencije.

4. Manjkajoči (obvezni) elementi v študiji hrupa

Ključna manjkajoča projekcija za varovane prostore:

- **Projekcija ravni hrupa v zaščitenih notranjih prostorih (LAeq,inside)** po izvedbi vseh ukrepov (spalnice ponoči, bivalni prostori podnevi) **in izračun zahtevane zvočne izolativnosti fasad/oken** (npr. $D_{2m,nT,w}$ oziroma R'_{w} z ustreznimi popravki). Brez tega ni mogoče dokazati, da bodo **notranje mejne vrednosti** po *Pravilniku o zaščiti stavb pred hrupom* dosežene, niti dimensionirati pasivne zaščite (okna, prezračevalniki z dušilci).

Druga pomembna (obvezna ali standardno pričakovana) izhodišča, ki manjkajo ali so nepopolna:

1. **Validacija modela z meritvami** – verifikacijske **nočne** meritve (SIST ISO 1996-2:2017 / XPS 31-133) na reprezentativnih fasadah za umeritev izračunov LNOČ; v recenziji je zahtevan dodaten teren, a ni izveden.
2. **Scenariji »brez ukrepov« in »začasna navezava«** – projekcija LDVN/LNOČ za leto 2045 **brez ukrepov** in za obdobje **začasne navezave Markovci–Spuhlja** (prehodno obdobje), z realnim deležem HGV ponoči in hitrosti; brez tega ni mogoče oceniti poslabšanja.
3. **Popolna obdelava receptorjev** – izračuni na **vseh etažah varovanih objektov** (P+1, P+2 ...) in ne le na pritličju; pri 2-metrskih ograjah je zaščita višjih etaž praviloma neučinkovita.
4. **Utemeljitev in optimizacija ukrepov** – variante **višjih/daljših ograj** (≥ 4 m, $\geq 4,4$ km), protihrupni asfalt, **omejitve hitrosti** in **nočni režim za HGV**, s primerjavo **učinek/€** (zahteva logika OPH in Direktive 2002/49/ES za akcijske na** (zahteva logika OPH in Direktive 2002/49/ES za akcijske na\010rte).
5. **Število izpostavljenih prebivalcev** – razredna porazdelitev prebivalcev nad pragi **LNOČ 50/55/60/65 dB** in **LDVN 65/70 dB** ter **rezidualni presežki po ukrepih**; to je ključno za prioritizacijo.
6. **Pasivna zaščita – elaborat** – minimalni tehnični opis (tipologije oken, prezračevalniki z dušilci, detajli vgradnje) in **projekcija doseženih LAeq,inside** po izvedbi; brez tega stroški in učinkovitost ostajajo zgolj ocena.

7. **Skladnost z Uredbo** – eksplicitna **izjava o skladnosti** (ali bo po ukrepih dosežena mejna vrednost na fasadi in v notranjosti) ter **terminski plan** izvedbe; trenutno manjka jasen zaključek o doseganju pravnih mej.
-

5. Dodatni zahtevani ukrepi za pridobitev robustnih podatkov

Da bi se natančno kvantificiralo razmerje promet : kurjava, zahtevamo, da MZI v 60 dneh:

1. Zagon **kontinuiranega merjenja NO_x in črnega ogljika (BC)** ob G1-2/0249.
2. Analizo vsaj 40 shranjenih **24-urnih filtrov PM₁₀** (OC/EC, kovine, levoglukozan, PAH). Rezultate objavite v obliki receptor-skega modela (PMF) z deleži virov.
3. Javnosti omogočite **online dostop** do surovih podatkov (na 1-urno ločljivost), kar zahtevata **Direktivi 2008/50/ES IN 2004/107/ES** .

6 Način podajanja nadaljnjih odgovorov

Pri vsakem prihodnjem dopisu pričakujemo:

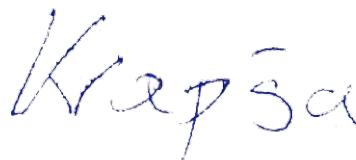
- * jasen **povzetek ukrepov**,
- * **člen-po-člen** sklicevanje na pravne podlage in tehnične standarde,
- * podpis strokovno odgovorne osebe (naziv, strokovna izobrazba, pooblastilo),
- * priloženo **poročilo o izvedenih meritvah** in **terminski plan**.

V nasprotnem bomo odgovor obravnavali kot **nekompetenten** in ga posredovali nadzornim organom.

S spoštovanjem,

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO
OBVOZNICO
civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com
Mitja Krapša - zastopnik

Priloge:

- Korigirana_onesnazenost_Ptuj_Spuhlja